

Συνέντευξη με τον Κλάους Ρέγκκλινγκ, Επικεφαλής ΕΜΣ με την Ναυτεμπορική (Ελλάδα)

[View PDF](#)

11/03/2020

Interviews

ESM

Athens, Greece

Συνέντευξη με τον Κλάους Ρέγκκλινγκ, Επικεφαλής ΕΜΣ με την Ναυτεμπορική (Ελλάδα)

Η συνέντευξη πραγματοποιήθηκε στις 9 Μαρτίου 2020

Ημερομηνία δημοσίευσης: 11 Μαρτίου 2020

Δημοσιογράφος: Θανάσης Αδαμόπουλος

Αρχική γλώσσα: Αγγλικά

Οι επιπτώσεις από τον κορονοϊό στην ελληνική οικονομία θα συνυπολογισθούν στην απόφαση του Eurogroup στο αίτημα της κυβέρνησης για μείωση του στόχου για τα πρωτογενή πλεονάσματα, καθώς αρκετά μπορεί να αλλάξουν για το τρέχον έτος και τα επόμενα δύο χρόνια. «Θα το κοιτάξουμε με μια νέα ματιά» λέει ο Κλάους Ρέγκκλινγκ, επικεφαλής του Ευρωπαϊκού Μηχανισμού Σταθερότητας (ESM) σε συνέντευξή του στη «Ν», ενώ τονίζει ότι το οικονομικό όφελος που έχει η Ελλάδα στον προϋπολογισμό της κάθε χρόνο, ως αποτέλεσμα των πολύ χαμηλών επιτοκίων των δανείων μας και της πολύ μεγάλης διάρκειάς τους είναι πολύ μεγάλο: «Το 2018 η Ελλάδα είχε όφελος περί τα 13 δισ. ευρώ στον προϋπολογισμό της από τις πληρωμές εξυπηρέτησης του χρέους. Αυτό αντιστοιχεί στο 7% περίπου του ελληνικού ΑΕΠ. Η Ελλάδα έχει ήδη αποκομίσει παρόμοια οφέλη τα προηγούμενα χρόνια και θα συνεχίσει να το κάνει για πολλά χρόνια».

Αναλυτικά η συνέντευξη του κ. Ρέγκκλινγκ:

Υπάρχουν αυξανόμενες ανησυχίες για τη γρήγορη εξάπλωση του Covid-19

(Coronavirus) και τον αντίκτυπό του στην ευρωπαϊκή οικονομία. Ποιο θεωρείτε ως το κατάλληλο μίγμα πολιτικής προληπτικών μέτρων για τη στήριξη της οικονομίας;

«Είναι ένα νέο φαινόμενο. Οι οικονομικές συνέπειες του κορονοϊού είναι τώρα πολύ πιο σημαντικές από αυτό που αναμενόταν έως πολύ πρόσφατα.

Το θετικά νέα είναι ότι περιοχές στην Ασία, ιδιαίτερα η Κίνα, ίσως τώρα να έχουν αφήσει πίσω την κορύφωση αυτής της κρίσης. Όμως πιστεύω ότι στην Ευρώπη αυτή η κορύφωση είναι ακόμα μπροστά μας.

Προς το παρόν δεν είναι δυνατόν να προσδιοριστεί ποσοτικά η οικονομική επίπτωση στην παγκόσμια οικονομία και την Ευρώπη. Όμως φοβάμαι ότι θα είναι αρκετά μεγάλη.

Η Ευρώπη και όλες οι ευρωπαϊκές χώρες πρέπει να είναι προετοιμασμένες γι' αυτό. Δεν νομίζω ότι είναι θέμα ενός μίγματος πολιτικών. Οι κυβερνήσεις θα σκεφτούν την ανταπόκρισή τους. Οι περισσότεροι παρατηρητές αναμένουν ότι οι οικονομικές συνέπειες του κορονοϊού είναι ένα προσωρινό φαινόμενο και ότι θα γίνουν αισθητές για ένα τρίμηνο ή δύο φέτος. Πολλές κυβερνήσεις σκέφτονται βραχυπρόθεσμα μέτρα. Στο Eurogroup, οι υπουργοί Οικονομικών μίλησαν γι' αυτό σε τηλεδιάσκεψη την Τετάρτη την περασμένη εβδομάδα. Ο υπουργός Οικονομικών Χρήστος Σταϊκούρας συμμετείχε σε αυτή την πρόσκληση φυσικά.

Θα έχουμε συνάντηση εκτός Eurogroup την ερχόμενη Δευτέρα. Θα εξετάσουμε τις απαντήσεις στον κορονοϊό. Όμως δεν τίθεται θέμα να υιοθετήσουμε ένα νέο μίγμα πολιτικής. Θα εξετάσουμε προσωρινά μέτρα. Ένα παράδειγμα θα μπορούσε να είναι μέτρα ρευστότητας για τις επιχειρήσεις που έχουν επηρεασθεί. Αυτά δεν αφορούν τόσο τα μέτρα μακροοικονομικής πολιτικής».

Ο ESM έχει εφαρμόσει με επιτυχία το πρώτο και το δεύτερο πακέτο μέτρων ελάφρυνσης του χρέους για την Ελλάδα. Πιστεύετε ότι η εφαρμογή ενός τρίτου πακέτου μέτρων για την ελάφρυνση του χρέους είναι απαραίτητη;

«Όταν κοιτάζω πίσω σε ό,τι έχει συμβεί από το 2012 έως το 2013 σε σχέση με τα μέτρα ελάφρυνσης του χρέους, βλέπω το εξής: Το πρώτο πραγματικά σημαντικό ορόσημο ήταν το 2012 με τη συμμετοχή του ιδιωτικού τομέα, γνωστή ως PSI. Οι ιδιώτες επενδυτές έπρεπε να αποδεχθούν το μεγαλύτερο κούρεμα στην παγκόσμια οικονομική ιστορία.

Στον PSI προστέθηκαν περισσότερα μέτρα ελάφρυνσης του χρέους από τους δημόσιους πιστωτές το 2012, το 2016 και το 2018. Σε αυτά συμπεριλήφθηκαν ο EFSF και ο ESM. Όλα αυτά τα μέτρα για την εξυπηρέτηση του χρέους βοήθησαν την Ελλάδα σε ένα μέγεθος που είναι επίσης ασύγκριτο στην ιστορία. Εάν προσθέσετε

μαζί αυτά τα τρία μέτρα, ισοδυναμούν με κέρδη περίπου 40% σε σχέση με το ΑΕΠ, σε αυτό που οι οικονομολόγοι ονομάζουν όρους καθαρής παρούσας αξίας (NPV). Αυτό ήταν στην κορυφή της σημαντικής ελάφρυνσης που προσέφερε ο PSI στην Ελλάδα.

Επίσης, παρακαλώ μην ξεχνάτε το οικονομικό όφελος που έχει η Ελλάδα στον προϋπολογισμό της κάθε χρόνο, ως αποτέλεσμα των πολύ χαμηλών επιτοκίων των δανείων μας και της πολύ μεγάλης διάρκειάς τους: το 2018 η Ελλάδα είχε όφελος περί τα 13 δισ. ευρώ στον προϋπολογισμό της από τις πληρωμές εξυπηρέτησης του χρέους. Αυτό αντιστοιχεί στο 7% περίπου του ελληνικού ΑΕΠ. Η Ελλάδα έχει ήδη αποκομίσει παρόμοια οφέλη τα προηγούμενα χρόνια και θα συνεχίσει να το κάνει για πολλά χρόνια.

Τα δύο ταμεία διάσωσης EFSF και ESM κατέχουν περισσότερο από το ήμισυ του ελληνικού δημόσιου χρέους. Δεν υφίσταται πρόβλημα για το χρέος της Ελλάδας. Ο λόγος είναι ότι το ποσό που μας καταβάλλει η Ελλάδα είναι διαχειρίσιμο ως αποτέλεσμα των μέτρων ελάφρυνσης του χρέους και λόγω των εξαιρετικά ευνοϊκών συνθηκών δανεισμού μας με τα πολύ χαμηλά επιτόκια και τις πολύ μεγάλες διάρκειες αποπληρωμής.

Λαμβάνοντας υπόψη όλα αυτά τα άνευ προηγουμένου μέτρα για να ελαφρύνουμε την επιβάρυνση της Ελλάδας δεν βλέπω κανένα λόγο να γίνει τίποτα επιπλέον».

Όμως εδώ τίθεται το ζήτημα ενός πιθανού τρίτου πακέτου μέτρων ελάφρυνσης σε περίπτωση εξωτερικών πιέσεων στο ελληνικό χρέος.

«Δεν βλέπω κανένα λόγο να εξετάσουμε κάτι τέτοιο. Μέχρι πρόσφατα οι αγορές έβλεπαν την Ελλάδα πολύ θετικά. Υπήρξε κάποια αναστροφή του κλίματος τις τελευταίες ημέρες λόγω της αβεβαιότητας που σχετίζεται με τον κορονοϊό. Ωστόσο, η σημερινή κατάσταση παραμένει πολύ θετική σε σχέση με πριν από 3 μήνες, για παράδειγμα.

Η Ελλάδα επωφελήθηκε από τις ευνοϊκές συνθήκες της αγοράς με την έκδοση κρατικών ομολόγων με πολύ χαμηλά επιτόκια. Οι αγορές ήταν σίγουρες, οι οίκοι αξιολόγησης αναβάθμισαν την Ελλάδα, τα πάντα ήταν πολύ θετικά.

Φυσικά, μπορεί να υπάρχουν διεθνείς οικονομικές συνέπειες εξαιτίας του κορονοϊού. Όπως έχουν τα πράγματα σήμερα, δεν βλέπω κανένα λόγο για πραγματική ανησυχία».

Ο κόσμος έχει αφήσει την οικονομική κρίση πίσω του και υπάρχει μία εντεινόμενη πολιτική πίεση για αλλαγή στη δημοσιονομική πολιτική, είτε για χαλαρή δημοσιονομική πολιτική είτε να γίνει η δημοσιονομική

πολιτική πιο επεκτατική. Πώς αισθάνεσθε γι' αυτό;

«Εξαρτάται πάντοτε από την οικονομική κατάσταση. Έχουμε αφήσει την κρίση πίσω μας ήδη 4 ή 5 χρόνια. Δεν υπάρχουν μεγάλες μακροοικονομικές ανισορροπίες οπουδήποτε στη ζώνη του ευρώ, σε αντίθεση με τα προηγούμενα 10 χρόνια. Για παράδειγμα, είναι πολύ θετικό το γεγονός ότι καμία χώρα από τη ζώνη του ευρώ δεν έχει δημοσιονομικό έλλειμμα 3% του ΑΕΠ αυτή τη στιγμή.

Και αυτό είναι αρκετά διαφορετικό από τις άλλες μεγάλες οικονομίες, όπως των ΗΠΑ με ένα έλλειμμα της τάξεως του 6% του ΑΕΠ, ή την Ιαπωνία.

Σημαίνει επίσης: Εάν είναι να έρθει άλλη μία κρίση, υπάρχει δημοσιονομικός χώρος στην Ευρώπη και αυτό είναι θετικό. Αλλά, φυσικά, ελπίζουμε ότι η κρίση δεν θα είναι τόσο άσχημη που θα πρέπει να χρησιμοποιήσουμε όλον αυτόν τον δημοσιονομικό χώρο».

Σε αυτό το πλαίσιο, πιστεύετε ότι είναι βιώσιμο για την ελληνική οικονομία να διατηρεί υπερβολικά υψηλά πρωτογενή πλεονάσματα, περισσότερο από αυτά που συμφωνήθηκαν;

«Δεν θα περιέγραφα τη συμφωνία για το πρωτογενές πλεόνασμα στην Ελλάδα ως υπερβολική.

Για εμάς αυτό ήταν μέρος ενός πακέτου που συμφωνήθηκε το καλοκαίρι του 2018, λίγο πριν από την έξοδο της Ελλάδας από το πρόγραμμα του ESM, προκειμένου να επιτευχθεί η βιωσιμότητα του χρέους μεσοπρόθεσμα.

Βεβαίως, από τότε πολλές μεταβλητές έχουν αλλάξει. Μερικές προς το καλύτερο, μερικές προς το χειρότερο. Αυτός είναι ο λόγος για τον οποίο θα κάνουμε μία νέα ανάλυση για τη βιωσιμότητα του χρέους.

Γνωρίζω ότι η ελληνική κυβέρνηση θα ήθελε να μειώσει τον στόχο των πρωτογενών πλεονασμάτων για τα επόμενα 2 ή 3 χρόνια. Αλλά είναι κάτι που πρέπει να αποφασίσει το Eurogroup. Και αυτό θα εξαρτηθεί επίσης από τις συνέπειες που θα έχει ο κορονοϊός στην οικονομία.

Οι επιπτώσεις του κορονοϊού μπορεί να αλλάξουν αρκετά για το τρέχον έτος και για τα επόμενα δύο χρόνια. Θα το κοιτάξουμε με μία νέα ματιά.

Στο τέλος, τα συμφέροντά μας και τα συμφέροντα της Ελλάδας ευθυγραμμίζονται.

Ακριβώς όπως η Ελλάδα και οι πολίτες της, θέλουμε η χώρα να έχει μία υγιή οικονομία σε μακροπρόθεσμη βάση με καλή ανάπτυξη και υψηλή απασχόληση.

Με περισσότερα από 200 δισ. ευρώ σε δάνεια εκταμιευμένα για την Ελλάδα, είμαστε μακράν ο μεγαλύτερος πιστωτής της χώρας. Είμαστε ένας πολύ υπομονετικός πιστωτής, αλλά θέλουμε να εξοφληθούμε κάποτε. Η καλύτερη βάση γι' αυτό είναι σταθερή οικονομική ανάπτυξη και προσανατολισμένες προς αυτήν μεταρρυθμίσεις

στην Ελλάδα».

Είχατε συνάντηση με τον υφυπουργό Οικονομικών Γιώργο Ζαββό την Παρασκευή. Η ελληνική κυβέρνηση έχει προθεσμία μέχρι τον Μάιο για να παρουσιάσει νέο πτωχευτικό κώδικα και ταυτόχρονα οι ελληνικές τράπεζες επιταχύνουν τις προσπάθειες για τη δραστική μείωση των μη εξυπηρετούμενων δανείων (NPLs). Ωστόσο, υπάρχει μία αυξανόμενη πολιτική και δημόσια ανησυχία ότι αυτός ο συνδυασμός θα μπορούσε να οδηγήσει σε κύμα κατασχέσεων και δημοπρασιών πρώτων κατοίκων στην Ελλάδα. Πώς νομίζετε ότι θα εξελιχθεί αυτό; Είναι δικαιολογημένες αυτές οι ανησυχίες;

«Από την προοπτική του ESM, είναι σημαντικό ότι ο τραπεζικός τομέας στην Ελλάδα μπορεί να παίξει ξανά τον ρόλο του να στηρίξει την ανάπτυξη της οικονομίας.

Αυτό σημαίνει ότι πρέπει να υπάρχουν νέες πιστώσεις από τις τράπεζες για την οικονομία. Είναι κάτι που δεν είδαμε τα τελευταία χρόνια, διότι οι τράπεζες επιβαρύνονται από το πολύ υψηλό επίπεδο των NPLs.

Έτσι, σαφώς αυτό είναι κάτι που πρέπει να διορθωθεί. Η μείωση των NPLs αποτελεί προτεραιότητα. Το επίπεδο των NPLs στην Ελλάδα είναι με διαφορά το υψηλότερο από οποιαδήποτε ευρωπαϊκή χώρα.

Αναφορικά με τις λεπτομέρειες πώς να γίνει αυτό, δεν έχω κάτι να πω. Είναι κάτι που πρέπει να συζητήσουν και να αποφασίσουν η ελληνική κυβέρνηση, η κεντρική τράπεζα, ο αναπληρωτής υπουργός Οικονομικών κ. Ζαββός και οι ευρωπαϊκές αρχές.

Ο κ. Ζαββός μας πληροφόρησε ότι εργάζονται πολύ ενεργά μαζί, για να καταλήξουν σε συμπεράσματα και είμαι βέβαιος ότι αυτό θα καταστεί δυνατό σύντομα».

Contacts

[Cédric Crelo](#)

Head of Communications and Chief Spokesperson

+352 260 962 205

c.crelo@esm.europa.eu

[Anabela Reis](#)

Deputy Head of Communications and Deputy Chief Spokesperson

+352 260 962 551

a.reis@esm.europa.eu

[Juliana Dahl](#)

Principal Speechwriter and Principal Spokesperson

+352 260 962 654

j.dahl@esm.europa.eu